

[...] [...] [...] Sed redeo ad fratrem tuum. Cum pro sua humanitate veniret ille ad me fere
5 cottidie, et si quid adnotaverat, mecum communica[p.5]ret, quidquid vero ipse
commentatus fueram, sibi praelegi vellet, contigit aliquando, ut me in Bibliotheca
multis circumfusum libris offenderet, quaereretque ecquidnam operae tanto apparatu
conarer. Molas me versare respondi, ad quas invitus fato nescio quo fuissem
destinatus, Origenemque transferre. Tum ipse, arrepto eo, cui interpretationem
10 illinebam, libello, praelectisque versibus aliquot, sermonis incuriam demiratus, „Hi,
opinor“ inquit „primi sunt lucubrationis tibicines, quos vel detrahes, cum solidae
columnae advenerint, vel aliquo certe ornatu convesties. Hic ego, cum quid sibi vellet,
non satis perspicerem, „Quorsum istuc“ inquam „Praemonti? Nec enim intelligo, cur
alteram quasi interpretationem postulet haec interpretatio. Tum ille comiter, ut solebat
15 „Alteram profecto“ inquit [ed: inquis] „ a te interpretationem non requiram, unam
modo, teque et Origine dignam edas, apta nimirum verborum [p.6] compositione et
aequabili orationis tractu contextam et sublimia ac prope divina tanti viri cogitata pari
cum dignitate referentem. Quae sane impolito sermone obscurari et invenusta stili
tenuitate deteri minime decet. Neque vero quicquam a te, nisi ingenio elaboratum
20 atque industria proficisci velim, cuius laudi ita studeo, quasi ipsa cum mea laude
coniuncta sit, tuoque nomine utriusque nostrum contineatur existimatio.“ Ego vero“
inquam „amo te, qui ita sentias, sed vide >Zitat: ne studio nostri pecces, odiumque
libellis | sedulus importes,< quos tamen omnibus acceptos esse cupis; vereor enim ne
perpoliando, ut praecipis, sermoni huic dans operam, scriptoris fortasse non mali
25 laudem obtineam, boni vero ac fidi interpretis plane amittam; quam tamen, altera hac
tantisper omissa, impraesentia potissimum persequi debeo. Sic enim existimo,
quicumque [p.7] interpretis suscipit partes, in eo praecipue ipsius eniti debere
industriam, non ut facultatem dicendi, si qua forte praeditus est, exerceat, et orationis
suavitate auribus fucum faciat; sed ut Auctorem, cuius interpretationem molitur,
30 tamquam in speculo et imagine, sic in verbis suis contuendum exhibeat; ascititiumque
omnem ornatum, quasi integumentum, detrahat, vel quasi inductum nativo colori
pigmentum abstergat.“ Ad haec Praemontius „Novum illud est“ inquit „quod statuis,
neque tamen de eo tecum pugnare velim, quum ad veri similitudinem, ut loquar quae
sentio, videatur esse propensius: aliud est enim, ut acute distinguis, ornate scribere;
35 aliud accurate interpretari; quod ante sane in mentem non venerat; at id vereor, ut
aetatis huius hominibus approbare possis, apud quos ea fere invaluit Autorum
convertendi ratio, quam a te mox requirebam & tu repudiasti. Quoniam igitur omnium
prope usu per[p.8]vagatum morem, & universis fere calculis receptam sententiam
convellere audes, providendum est, ne id temere abs te factum videatur. Et vero, si me
40 audies, de optimo genere interpretandi quid sentias, tum & argumenta, quibus
adductus ita sentias, brevi aliqua dissertatione concludes: res erit hominibus nostris,
cum valde iucunda lectu, tum sane vehementer utilis. Postquam enim renatae literae,
& a barbarie vindicatae sunt, hoc interpretandi studium viris doctis usque adeo
placuisse scimus, ut quum aliquid essent in utriusque linguae facultate consecuti, ad
45 convertendos statim autores industriam suam conferrent; nec quicquam sibi inter
litteratos laudis viderentur adepti, nisi transferendis Antiquorum scriptis doctrinae suae
specimen edidissent. Quo magis mirari subit, vix ullis ea de re traditis praeceptis, dum

ingenio suo unusquisque obsequitur, in diversas partes abiisse omnes, ut tot prope sint
[p.9] interpretandi modi, quot extant Interpretum nomina. Quamquam ab aliquot
50 annis, ea fere, ut dixi, obtinuit consuetudo, ut etiam tenui stilo & scriptura levi usi
autores, uberiore orationis filo & splendido verborum contextu ab Interpretibus
induantur. Operae pretium ergo feceris, si incertum hoc studium certis quibusdam
finibus circumscripseris, in ordinemque redegeris.“ „Faciám enimvero“ inquam
55 „quando ita jubes: verum quoniam illud est otii, & alia nos hoc tempore impediunt, tu
modo ad certam diem promissum hocce, quasi debitum ne repetas, dabo operam, ut
lentum quidem nomen, certum tamen esse me fatearis.“ „Expectabo“ inquit „quae
polliceris, efficiamque, ut flagitatore me non incommodum, at memorem
tamen et assiduum sentias.“ Haec ille. Post aliquot deinde menses, quam haec inter nos
fuere constituta, acerba illum & bonis omnibus luctuosa mors oppressit.